

Naturvernforbundet
i Østfold

Griff Arkitektur AS
kjersti@griffarkitektur.no

Sarpsborg, 22/4-2021

Denne uttalelsen er skrevet på vegne av DNT Nedre Glomma, Naturvernforbundet i Østfold, Norges Jeger- og Fiskerforbund Østfold, Norsk Ornitologisk Forening Østfold og Østfold Botaniske Forening.

Høringsuttalelse fra Forum for natur og friluftsliv Østfold Felt BKB4 - Sand, Spjærøy - Hvaler kommune. Plan-ID: 3011 144

Viser til varsel om oppstart av detaljregulering med konsekvensutredning mottatt 10/3-2021, frist for innspill er 22. april.

Innledning

Planområdet er på ca. 73 daa, og er i hovedsak uregulert, med unntak av areal langs fv. 108. I kommuneplanens arealdel er området kalt felt BKB4 og avsatt til framtidig fritids- og turistformål og næringsbebyggelse (hotell og bevertning). Hensikten med detaljreguleringsplanen er å legge til rette for etablering av hotell med tilhørende anlegg.

Naturmangfold (vi støtter her uttalelsen fra NOF Østfold og Hvaler Jeger- og Fiskerforening)

I forbindelse med planer om hotell/utleiehytter på Sand, Spjærøy er vi spesielt bekymret for de fuglearter som hekker i området der dette er planlagt oppført. Dette gjelder spesielt trelerke og nattravn.

I Norge har trelerken status som «nær truet», og har sitt kjerneområde i Østfold. Nattravnen hekker i lavlandsområder på Sør- og Østlandet. Begge arter er sterkt tilknyttet områder med fjellknauser og tørr, glissen furuskog – en biotop som utgjør en vesentlig del av planområdet og de tilstøtende områder. Begge arter blir observert og registrert årlig innfor den aktuelle tomten og i influensområdet. Både nattravn og trelerke legger sine reder på bakken, og deres egg og unger er dermed meget sårbare for ferdsel/tråkk i terrenget. Begge er avhengige av insekter som matressurs,

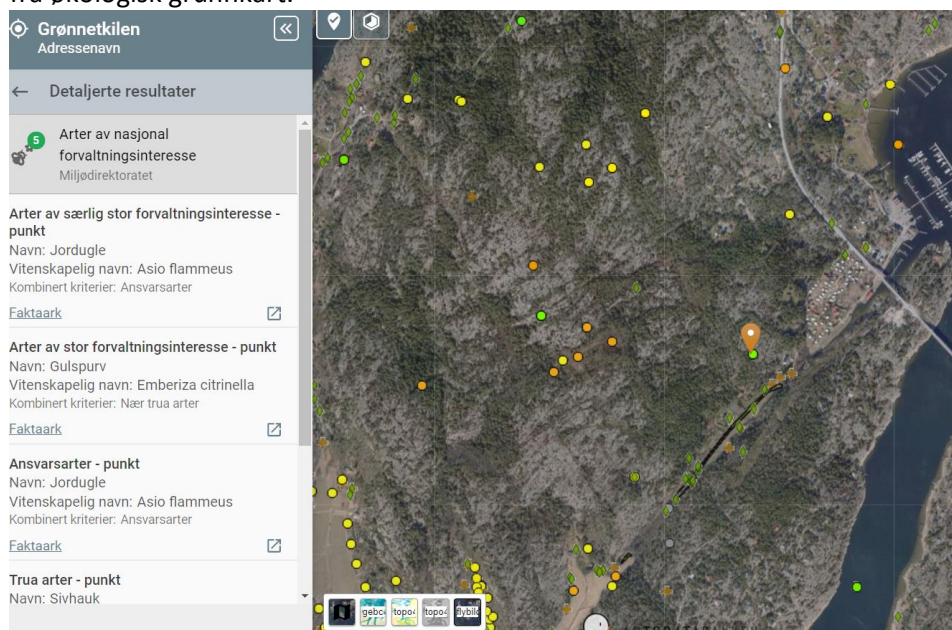
og man må anta at myrområdet vest på plantomten er en viktig produksjonskilde for lokale insektbestander. Lokalt i Hvaler kommune blir nattravn funnet revirhevdende på færre enn 25 lokaliteter årlig, mens antall registrerte trelerkerevir begrenser seg til maks. 10 lokaliteter pr. år. (Ref. Artsobservasjoner.no)

Et slikt stort naturinngrep og påfølgende menneskelig aktivitet vil kunne fordrive artene fra dette viktige hekkeområdet. Vi frykter at økt ferdsel, støy og lysforurensing vil kunne gi svært negative konsekvenser.

Vi mener området må undersøkes på nytt, med tanke på både fugleliv og botanikk, og ikke basere seg på eksisterende data. Kartleggingen må gjøres på sommeren, og kan være et fint supplement til kommunedelplan for naturmangfold som Hvaler kommune har startet med.

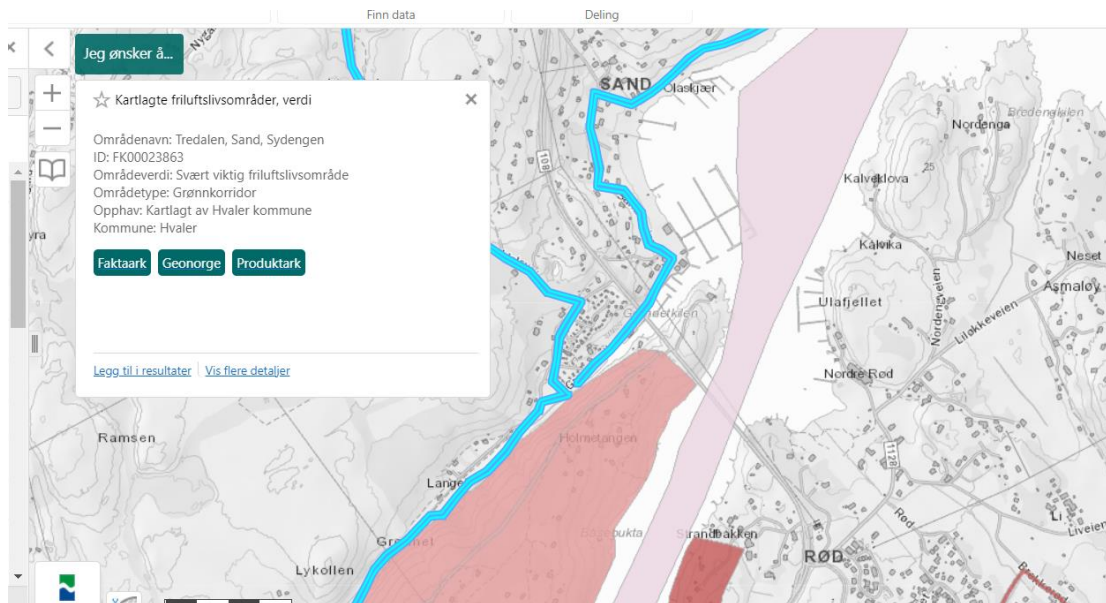
Det er ikke mange naturområder av en vis størrelse igjen på Hvaler. Disse må bevares for å ivareta et naturmiljø, biomangfold og muligheter for dyr og fugler til å overleve der hvor det er mulig. Felt BKB4 på Sand er en del av et naturområde som strekker seg fra Sand (FV108) til Spjærkilen. Dersom dette terrenget belastes med en stor nedbygging og i tillegg skaper økt menneskelig trafikk i hele terrenget, vil dette kunne ødelegge for viktige arter.

Vi finner også flere arter av nasjonal forvaltningsinteresse i plan- eller influensområdet. Utsnitt under fra økologisk grunnkart.

Friluftsliv

Gjennom planområdet går en viktig del av kyststien kalt Kulturleden. Den går gjennom et natur- og kulturlandskap preget av blant annet mange tiår med stenindustri. Leden er kartfestet i Miljødirektoratets kartbase. Større inngrep i dette terrenget vil forringe opplevelsen av det golde og sårbare kystnære landskapet.

Forholdet til kommuneplanen

Hvaler kommune har akkurat hatt på høring kommuneplanens samfunnsdel, og i innledningen kan vi lese:

«Naturen og miljøet gir lykkeligere hverdager. Hvalers natur og kystlandskap er helt spesielt også i nasjonal sammenheng. Den er Hvalers gullgrube! Hvalernaturen skal vernes og tas vare på for fremtidige generasjoner. Vår natur gir gode naturopplevelser og god folkehelse til folk fra hele landet.» (.....) «Hvaler trenger ikke å kopiere andre, men skal satse på det som er Hvalers egenart og DNA. Naturen er grunnlaget for det meste av næringsliv og arbeidsplasser på Hvaler. Hvaler er en reiselivskommune. Vårt småskala næringsliv med mange små aktører er våre hjørnestensbedrifter, det gir arbeidsplasser og vekst fordi mange ser potensialet i vår attraktivitet.»

Småskala og på naturens premisser er altså to viktige forutsetninger for næring og utvikling. Dette prosjektet synes ikke å være noen av delene.

Videre vil vi henvise til kommuneplanens retningslinjer og planbestemmelser.

5.1.6 Bestemmelser for områder avsatt til kombinerte bebyggelse og anleggsformål (jf. PBL § 11-9 nr. 5, 6 og 8 og § 11-10)

(.....) d) Innenfor felt BKB4 (Sand) tillates bebyggelse til fritids- og turistformål og næringsbebyggelse (hotell og bevertning). Underformålene kontor, industri, lager og vegserviceanlegg tillates ikke. Reguleringsplan for området skal ivareta følgende forhold: • Planen skal vurdere plassering og høyder for best å ivareta terreng og landskapsbilde. Spesielt viktig er å bevare landskapsbildet sett fra nasjonalparken. • Planen skal avklare type virksomhet samt plassering og andel av arealet for hver virksomhetstype. • Allmennhetens ferdsel i området skal sikres.

Planbestemmelse 4.15 Estetikk (jf. PBL § 11-9 nr. 6) a) Ethvert tiltak skal underordnes Hvalers natur- og kulturlandskap. Det skal legges vekt på å bevare landskapsilhouetter. b) Bebyggelse skal gis en tidsmessig og god estetisk utforming i samsvar med dens funksjon. Det skal benyttes stedstilpassede volumer, materialer og farger. c) Det skal legges vekt på god terrengtilpasning der tiltaket tilpasses terrenget, ikke omvendt. Omfattende fyllinger, skjæringer og andre omfattende terrenginngrep skal

unngås. d) I særlig sårbare områder kan kommunen kreve at det utarbeides egne tomte- og uteromsanalyser som skal godkjennes av kommunen og legges til grunn ved utbygging. **Med sårbare områder menes for eksempel områder som ligger i viktige kulturmiljøer eller - landskap eller som ligger svært eksponert. Analysene skal inkludere terrengsnitt og koteangivelser.**

Retningslinje til § 4.15 i. **Bygninger skal ta hensyn til eksisterende bygningsmønster og -struktur og underordnes denne. ii. Utbygging bør konsentreres i naturlige landskapsrom slik at inngrep i landskapsbildet minimeres. I skrånende terreng bør bygningens lengderetning som hovedregel følge koteretningen. iii. Kommunedelplan for kulturminner, hensynssone landskap og hensynssone kulturmiljø skal legges til grunn ved vurdering av behov for tomte- og uteromsanalyse. (vår utheving)**

Vi kan ikke se at å bygge i høyden på noen måte er i tråd med retningslinjene. Konsekvensutredningen må i så fall også inneholde synlighetsberegninger sett fra Ytre Hvaler Nasjonalpark.

Arealbruk

Bortfall og endringer av areal er den største trusselen mot biologisk mangfold. Organisasjonen Sabima har laget en nettside som sammenligner Norges kommuners innsats for naturmiljøet. På denne listen er Hvaler rangert som nummer 1!! Det betyr ikke at man er helt i mål, men at kommunen langt på vei prioriterer natur- og friluftsliv. Flakstad kommune var den første kommunen i landet som satt som mål å bli arealnøytrale. Dette innebærer blant annet at man gjenbraker og fortetter arealer som allerede er tatt i bruk. Velger man en utbygging i området BKB4, tar man hull på et mer eller mindre «jomfruelig» område, og et større sammenhengende naturmiljø vil bli fragmentert. Vi mener derfor det må finnes mer egnede områder i kommunen, nærmere kommunesenteret, for et hotell- og konferansesenter.

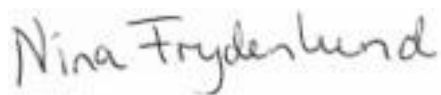
[Forside • Naturkampen \(sabima.no\)](#)

Konklusjon

Vi foreslår at området tas tilbake til LNF ved neste rullering av kommuneplanens arealdel.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Østfold

Nina Frydenlund
Koordinator
FNF Østfold